

АВРААМ ЛІНКОЛЬН – ЛЮДИНА, ЩО ОБ'ЄДНАЛА АМЕРИКУ

У першій половині XIX ст. незалежні США проголосили своєю основною метою розширення території в напрямку тихоокеанського узбережжя. Однак, на очах поглиблювалась прірва між Північчю і Півднем країни. Причиною цього розмежування було ставлення до проблеми рабства. Це питання вирішив Авраам Лінкольн, здолавши нелегкий шлях від бідного, нікому невідомого фермера до президента і наймогутнішого політика в державі. Він домігся закінчення Громадянської війни, об'єднання США і назавжди оголосив рабство поза законом. За свої переконання Лінкольн заплатив життям, загинувши від кулі вбивці. Він по праву вважається рятівником нації і при цьому являв собою яскравий і неординарний приклад людини з народу.

У публічних дебатах з С. Дугласом – лідером демократичної партії, Лінкольн проголосив свою промову: «Я вважаю, що агітація не припиниться, поки не назріє і не буде пережита криза. Дім, поділений у собі самому, встояти не може. На мою думку, наша держава не може вічно залишатися наполовину рабовласницькою, наполовину вільною. Я не думаю, що наш Союз виявиться розірваним, я не думаю, що наш будинок завалиться, але я думаю, що він вийде зі стану розколу і стане або цілком рабовласницьким, або цілком вільним. Або противники рабства зупинять подальше розповсюдження рабовласництва і доб'ються такого становища, коли громадська думка, впевнившись у тому, що рабство знаходиться на шляху до остаточного зникнення, заспокояться; або прихильники рабства узаконять його у всіх штатах, як старих, так і нових, як на Півночі, так і на Півдні» [1, с. 97].

6 листопада 1861 р. Авраам Лінкольн став 16-м президентом США.

За загальним підрахунком голосів, А. Лінкольн отримав 1 866 452 голоси, С. Дуглас – 1 376 957, Д. Брекенрідж – 849 781, С. Белл – 588 879. А. Лінкольн отримав більшість у 17 вільних штатах, Д. Брекенрідж – в 11 рабовласницьких і С. Белл – в 3 рабовласницьких штатах. Образ Лінкольна, сформований південною пропагандою і прийнятий громадською думкою жителів Півдня, не міг сприяти взаєморозумінню двох секцій. «У поданні жителів Півдня, – пише американський історик М. Девіс: «Лінкольн ніколи не втрачав ковпак дурня, але коли надії щодо мирного характеру сецесії зникли, і зброя почала лунати в Самтері, він прийняв похмурий вигляд предводителя ворогів, що вторглися, руйнівника південної мрії. На Півдні його образ змінювався від дурня до монстра» [2, с. 75–76].

Перемога Лінкольна стала для рабовласників своєрідним сигналом до початку дій. Ще в жовтні 1860 р. влади південних штатів таємно

домовилися про спільний вихід зі складу Союзу. А вже 9 лютого 1861 р. була створена рабовласницька Конфедерація, до якої увійшли 7 штатів. Президентом був обраний Джефферсон Девіс. Вранці 12 квітня частини Півдня почали бомбардування форту Самтер. Почалася найбільш кровопролитна в історії США війна, яка забрала 600 тисяч життів американців. З огляду на відсталість Півдня, перемога індустріальної Півночі, що спиралась на армію та національну буржуазію, була неминуча. Втім, протягом перших півтора року більш згуртовані частини Півдня здобували перемогу за перемогою. Війна перетворилася на своєрідну дуель між талановитими полководцями, командуючими силами протиборчих сторін: Півночі – Уліссом Грантом (майбутнім президентом США), і Півдня – Робертом Лі.

1 січня 1863 р. А. Лінкольн підписав закон – Декларацію про звільнення («емансипацію») негрів. Цей революційний вчинок став початком кінця конфедератів. 8 листопада 1864 р. Лінкольн був вдруге обраний президентом США, перемігши з різницею в 10 % генерала Мак-Кленана. Перед обранням Лінкольн сказав фразу, яка стала знаменитою: «Коней на переправі не міняють». У середині листопада 1864 р. почався знаменитий марш-кидок армії генерала з Півночі Шермана Атлантичним узбережжям США, який остаточно поховав надії Півдня на перемогу.

18 січня 1864 р. конгрес США прийняв 13-у поправку до Конституції, подану Лінкольном. З цього дня усі без винятку негри стали «вільними назавжди». Президент наполягав на звільненні негрів не тільки за законом, але і відповідно до Конституції [4, с. 5].

Громадянській війні в США 1861–1864 рр. передував роман, що описував справжнє становище в країні з усіма недоліками. Це був роман «Хатина дядька Тома» Гарріет Бічер-Стоу. Роман оповідає про життя чорношкірих рабів в Америці. У 1839 р. чоловік Гарріет найняв чорношкіру служницю, а через кілька місяців з'явився колишній господар дівчини. Щоб врятувати її, Стоу таємно переправила служницю в безпечне місце. Після прийняття в 1850 р. «Закону про втікачів-рабів», власники могли переслідувати втікачів-рабів. Цей закон привів Гарріет Бічер-Стоу в жах, і вона висловила своє невдоволення з цього приводу в романі. В цілому, роман драматизував положення чорношкірих рабів, але багато в чому був заснований на реальних подіях. Існувала думка, що якби не було роману «Хатина дядька Тома», то, можливо, не було б і Громадянської війни в Америці. У 1862 р., під час Громадянської війни, Бічер-Стоу зустрілася з Лінкольном, який, побачивши її, здивувався: «Так значить це Ви та маленька леді, яка викликала таку велику війну?» [5, с. 23].

Американський народ пишається А. Лінкольном, що підтримував ідеали свободи і справедливості. Він довгий час вважався спасителем нації, визволителем рабів і прикладом людини, що добила всього власним розумом і працьовитістю. Однак не можна забувати про те, що під час

свого президентства він часто піддавався різкій критиці. Так, наприклад, його звинувачували в тому, що звільнення рабів було лише засобом боротьби з жителями Півдня [3].

Але громадянська війна мала позитивні наслідки, вона ліквідувала рабство на Півдні, поклала край економічній і політичній роз'єднаності країни, знищила перешкоди на шляху до перетворення США в промислову державу з єдиним національним ринком.

Буржуазно-демократичне рішення аграрного питання на основі закону про гомстед-акт разом зі скасуванням рабства негрів стало завершальним етапом у остаточному затвердженні фермерського шляху розвитку капіталізму в сільському господарстві США.

Список використаних джерел:

1. Алентьева Т. В. Начало формирования политического образа Авраама Линкольна на Севере // Всеобщая история. Современные исследования. Межвузовский сборник научных трудов / Под ред. С. Ф. Блуменау. – Вып. 16. – Брянск : Изд-во БГУ, 2007. – 264 с. – С. 96–105. // <http://america-xix.org.ru/library/alentieva-image-of-lincoln/>
2. Алентьева Т. В. Образ Линкольна на Юге // Всеобщая история. Современные исследования. Межвузовский сборник научных трудов / Под ред. С. Ф. Блуменау – Вып. 12 – Брянск : Изд-во БГУ, 2003. – 222 с. – С. 64–76. // <http://america-xix.org.ru/library/alentieva-lincoln/>
3. Всемирная история. Энциклопедия. Т. 6. // Под ред. Н. А. Смирнова. – М. : Издательство социально-экономической литературы. – 1959. – 830 с. // <http://historic.ru/books/item/f00/s00/z0000036/>
4. Махун С. Авраам Лінкольн. Чесний, добрий і впертий «старий Ейб» // День. – 2001. – № 27. – 10 лютого. – С. 5.
5. «100 человек, которые изменили ход истории». Авраам Линкольн. – Выпуск 59. – 2009. – 32 с.